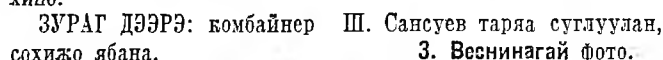

Вьетнамай артистнар Улан-Удэдэ (4-дэхи нюур).

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно
Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

Тарбагатайн аймагай «Гигант» колхоз түсэбһөө гадуур гүрэндэ 12 мянган пүүд таряа тушаахань

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тракторна бригадын бригадир нүхэр
Орбоной Винтовкин тоо бүридхэгшэтээ кукурузын ургасые
шалгаж байна. **Л. Хайдуровой фото.**

Октябрийн 40 жэлэй ойн хүндэлдэлдэ

Баргажанай модошодой ажалай амжалта

Агууехэ Октябрийн социалистическэ революцийн 40 жэлэй ойн хүндэлдэлдэ зориулагдан, социалистическэ мурсысөөн Баргажанай аймагай ажалладай дунда үдэр эрхэ тутам үргэдэжэ байна. Модошодой, заганадай, колхознигуудай дунда хаа хаанагүй ажалай шэнэ дэбжэлтэ эдэ үдэрнүүдтэ боложо байнай. Бүтгэлээрэй найндэрье эрхмээр утгахын тулада аймагай ажаллад шэн зоригтойгоор ажаллана.

Октябрийн урда тээхи мурсысөөндэ Баргажанай леспромхозой модошод түрүүлжэ ябана. Модо шэрэхэ жэлэйнгэ түсэбье ноябрийн 7 хүртэр дүүргэхэ, 25 мянган кубометр иайн шанартай модо түсэбөө гадуур оройонгоо барилгануудта үгэхэ гэдэн уялгаа тэдэнэр нэрэ-тэй солотойгоор дүүргэжэ байнай. Бороотой хуратай үдэрнүүдэй боложо байбашье, леспромхозойнхид сентябрийн 5-най байдалаар модо бэлдэхэ жэлэйнгэ түсэбье 75 процент, 3-дахн кварталайнгаа түсэбье 108,6 процент дүүргэжэ.

Гусихинска модо бэлдэхэлэй пунктин хүдэлмэришэд бүри ехэ амжалта туйлаа. Бүхэсоюзна мурсысөөндэ нэгэтэ бэшэ илажа гарадаг энэ коллективийнхид, модо бэлдэхэ жэлэйнгэ түсэбье 90 гаран процент дүүргэнхэй. «Журавляха» гэжэ модо бэлдэхэлэй пунктин хүдэлмэришэд амжалтатайгаар ажаллана.

Мурсысөөнэй үргэнөөр дэлгэржэ, 8 нарын түсэбэй амжалтатайгаар дүүргэгдэнхэй дээрэнь Баргажанай модошод абайан уялгаа шэнээр хаража үзөөд, модо бэлдэхэ, зөөхэ түсэбөө болзорхоон бүри урид дүүргэхэ гэжэ шийдэжэ.

Баргажанай модошод ямар аргаар нимэ амжалта туйлана? Үйлдэбэрингөө түсэбүүдье болзорхоон урид дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ, модошодье найнаар элсүүлэн эмхидхэхын тулада нийтэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдана, олонитын эдэхин үүсхэл хүгжэгдэнэ, хүдэлмэрин гүрүү арга хэрэглэгдэнэ.

Жэжэхэнүүд комплексно бригада нүүлэй үдэ леспромхоздо олоор эмхидхэдэг болоо. Иймэ арга хэрэглэхэдэ ажалай бүтээс эхээр дээшлэхэдэ гадна, мастерска участок бүридэ 7—8 хүдэлмэришэн сулөөрхэ үгэдэг байна.

Жэжэхэн комплексно бригаданууд урдын тухай мэргэжэлэй бригадануудта ороходо юугээр илгэтайб гэхэдэ, модо бэлдэхэлэй бүхы хүдэлмэришэ тэдэнэр өөһдөө

дүүргэдэг юм. Иймэ комплексно бригада электрохорөөшэн, тракторист, тэрэнэй туһалагша болон гэшүүнэ шулагшааа, хамта 4 хүнөө бүридэдэг юм. Ингэжэ ажал хүдэлмэрээ эмхидхэхэдэ бригадын гэшүүн бүхэн минн зогсодоггүй хүсдөөр ажалладаг байна. Модо отологшо тракторай шагтагалжа абаахада таарамжтайгаар модонүүдье нэгэ газарта, нэгэ тээшнэ шиглүүлжэ унагаадаг юм. Тракторай эрхэдэ модо унагаахаа болдог, отологшо тэдэнтэй хамта унагаахан модонүүдэа тракторта шагтагалалсадаг. Ингэжэ хүдэлхэдэ трактор удаан саг соо минн байхааа болидог байна. Хүрөөшэн туһалагшагүйгөөр гансааран модоо отолодог. Урдан хоёр хүн отолодог байһан юм. Хэрбээ отологшын үрдэггүй наа, тракторайнгаа ошохон хойно туһалагшын үлэжэ, модо отологшодо хамналсадаг байха юм.

Жэжэхэн комплексно бригадануудье эмхидхэжэ, ажалаа эрхилдэг мастер нүхэр Малыгинэй участогтай модошод ажалай үндэр бүтээс туйлана. Ингэжэ ажалладаа нэгэ хүн үдэртөө 4—4,5 кубометр модо бэлдэхэжэ талууддаг байна. Хуушан аргаар хүдэлдэг байхадаа, нэгэ хүн оройдоол 3 кубометр бэлдэдэг байһан юм.

Агууехэ Октябрийн найндэрье Баргажанай модошод модо бэлдэхэлэйнгэ түсэбье үлүүлэн дүүргэхэдэ гадна, нилээд олон байрын гэрнүүдье, культурно-ажануудалай үйлдэбэрин барилгануудье ашагалладаг оруулжа утгахын түлөө шармайн оролдожо байна. Жэшээлхэдэ, сентябрь, октябрь хараануудта 40 байртай 10 байрын гэр, хүүгэдэ садай байшан, 250 хүнэй хуури-тай клуб, заабабарин-механикскэ мастерской, нийтин бани, хоёр склад ашагалладаг оруулагдана юм. Ехэ заабабарин хэгдэжэ, найнаар түхээрэгдэнхэй хургуули соогоо модошодой хүгүгдэ сентябрийн 2-то хурал-салайнгаа жэлые эхилэ. Хургуулин хажууда 30 хурагшын байха интернат баригданхай. Хубидаа гэр байра барилга үргэнөөр хэгдэнэ. Леспромхозой дирекци, нийтин организацинууд өөһэдтөө гэр барилгалта модо шулуугаар, транспор-таар хангаха талаар ехэ туһаламжа үзүүлнэ.

Мүнөө Баргажанай леспромхоздо хэзээ хэзээнэйхидэ ехэ дай-сатгайгаар барилга хэгдэжэ байна. Барилгын хүдэлмэридэ булта

хабаадалсана. Модошод дархашуул болон штукатурцигууд, наа гадна, инженер, техникүүдэй, худалдаа наймаанай организацинуудай албахагшад, барилгашадта илангаяа эдэхитэйгээр туһалдаг гэрэй эзэн эхэнэрнүүдэй барилга хэлсэжэ байхы хаража болохо юм. Клуб барилгада хэдэн удаа воскреснигүүдье эмхидхэжэ, комсомолшууд ехэ туһаламжа үзүүлэжэ.

Октябрийн урда тээхи үдэрнүүдтэ модошодой дунда леспромхозой партийна, профсоюзна организацинуудай элидхэлдэг, агитаторнууд, эдэхитэд ойлгууламжын ехэ хүдэлмэри ябуулна. Леспромхозой бүхы участогуудта 63 агитатор хүдэлмэрилдэг. Октябрыска революцийн түүхэтэ удхашанар тухай арадай золтой жаргалтай байдалай түлөө Коммунистическэ партинын тэмсэл тухай, дэлхэй дээрхи түрүүшын социалистическэ гүрнине байгуулагша Владимир Ильич Лениний ажабайдал ба ажал-ябуулга тухай тэдэнэр хөөрлөөнүүдье хэгдэг байха юм.

«Гусиха» гэжэ модо бэлдэхэлэй участогта бригадираар хүдэлдэг, агитатор И. П. Иванов зоной дунда ехэ хүндэтэй болонхой. Тэрэнэй хэлхэн хөөрлөөдөн, модо бэлдэхэлэй участогтай урда табигдажа байһан ажахын зорилгонуудтай нягта холбоотойгоор үнэргэгдэдэг дээрэнь һонирхолтой байдаг, модо бэлдэхэлшэдэй ажалай элэхине дээшлүүлгэдэ туһалдаг байха юм.

Леспромхозой партийна организацин (секретарин нүхэр Ванин) социалистическэ мурсысөө эмхидхэлгэдэ ехэ анхрал хандуулдаг. Мурсысөөнэй 5 хоног бүрийн дүнгөөр тусхай бюллетень гаргалдаг. Илангаяа ехэ амжалта туйлаан түрүүшүүл тухай хойто үдэртэнэ дайшалхы хууданууд болон молнинуудта уншажа болохо байна. Бүхы пунктнуудтан ханхн газет-нууд саг соогоо гаргалдажа байдаг. «Баргузинский лесоруб» гэжэ олон тиражтай газетэ модошодой дунда эхээр һонирхогдодог.

Октябрийн революцийн ойн хүндэлдэлдэ ажалай вахтада жагсаһан Баргажанай модошод ехэ дэбжэлтэйгээр мүнөө ажаллажа байна. Модошодой үүсхэл эдэххи, тэдэниие леспромхозой дирекцийн болон партийна организацин зүгһөө хүтэлбэрилгэ ажалай шэнэ амжалта туйлаха арга нүхээсэл мүн болоно.

А. Александров, КПСС-эй обкомой инструктор.

Агитбригадын концерт

Ториин аймагай Культурын байшангай агитбригада мүнөө таряа хурялгын үдэ колхозуудаар ябажа концерт харуулна.

Тэдэнэр «Улаан Бургалтай» колхозой клубта, мүн полевой станда ошожо наада табиба. Концертын

гээ урда тээ политическэ темээр хөөрлөөдө хэнэ. Агитбригадын программада хатар, дуун, уран үгэ хэлгэ болон бусад ороно.

Концерт харуулхынгаа хажуугаар полевой стан, мал ажалай фермэнүүд дээрэ элдэб зурагтайгаар

«колючка» бэшэжэ гаргадаг байха юм.

Нүүлэй үдэ Бургалтайн МТС-эй харьяата колхозуудаар ябажа, мал болон таряан ажалай хүдэлмэри-лэгшэдтэ концерт харуула.

Н. Цыденов.

Республикын ажалшад шэнэ хуулиин проектые зүбшэн хэлсэнэ

Хуулиин проектые найшаан зүбшэнэ

Мяха-консервын комбинатай холлодильнигай хүдэлмэришэд олоороо сугларжа, РСФСР-эй Верховно Советэй хуули гаргаха наанамжа дуралдалнуудые оруулдаг комиссийн зохёожо, зоной үзэмжэдэ табигдан хуулиин проектые зүбшэн хэлсэ.

—Манай Советскэ Союз үдэрһөө үдэртэ, жэлһээ жэлдэ улам саашаа хүгжэжэ байна. Хаа хаанагүй асарин ехэ барилганууд хэгдэнэ. Тийн гэдэй зарим этгээдүүд нийтин ажал хэхэнээ залхуураад, хүнгэн аргаар олоо бэдэрнэ, бусад хуурун дээрэ амидаржа ябадаг байна. Тиймэһээ тэдэниие хуулиин ёһоор ажалда хабаадуулжа, залан заһаруулха саг тулаа! Энэ талаар тон найшаалтай хуулиин проект гараба,—гэжэ хүдэлмэришэн нүхэр Тимофеев хэлэ.

—Ажал хэдэггүй, хонжоо наймаа эрхилдэг, зоние мэхэлдэг, хуурдаг хүнүүд бии. Тиймын тула нимэ хүнүүдтэй тэмсэл хэхэдэнь милицийн органуудта туһалха ёһотойб,—гэжэ нүхэр М. Бочкарев хэлбэ.—Мүн город соогоур гуйраншалжа ябадаг ганса нэгэн хүнүүдье ажал хэжэ шадхаа наань, ажалда хабаадуулха, үгы наань инвалидуудай байрада оруулха хэргэтай.

Удаань нүхэд Темникова, Борисов болон бусад үгэ хэлэхэдэ шэнэ хуулиин проектые тон ехээр найшаабд.

Нүлөө ехэтэй байба

Прибайкальска аймагай «Путь Ленина» колхозой гэшүүд шэнэ хуулиин проектые эдэхитэйгээр зүбшөөд, ехээр найшаагаа. Шэнэ хуулиин проектые бушуу хүсэндэнь оруулха шухала, ажалай журам найжаруулхада туһалха байна гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглэ. Шалтагаан-гүйгөөр ажал хэдэггүй гү, али бага сага ажаллаһан хэбэртэй болодог гэрэй эзэн эхэнэрнүүдтэ яла түлүүлхэ эрхэ сомоной Советүүдтэй олгохо гэдэн дуралдал оруулба. Оройдоо-шье ажал хэнгүй, зоной хүзүүн дээрэ нуудаг зарим хүнүүд шангаар шүүмжэлэгдэ. Жэшээнь, И. Н. Молчанов эндэ тэндэ олзотойгоор ажал хэхэнээ гадна, колхозууд ба прел-прятинуудтай доготор баталаад, тэрэнэ хүсэд бүтээнгүй орхидог. М. Н. Нагаева 22 наһатай, бэе найнтай эхэнэр аад, хаанашье ажал-

лангүй, гэртэхинэйгээ хүзүүн дээрэ нуудаг. Т. Шанинагай гэртэхинтээ хамта колхоздо гэшүүн боложо орохонь, туһаламжа болгон шэнэ гэр барюулан, үнэз үгэнэн юм. Тэрэ «ашын» харюулжа ажаллахын орондо, мүнөө гэртэ минн нуудаг. И. И. Чернецкий баһа нийтин ажалда хабаадаггүй.

Эдэниие ажалда оруулха, хэрбээ үсэрлөөдө наань—шэнэ хуулиин хүсэндэ ормсоор сомоной Совет хэмжээ абаха ёһотой гэдэн тогтоол гаргаба.

Суглаанһаа хойшо ажалай журам эли бодо найжараа. Бүхы колхозни-гууд, тэрэ тоодо өөрынгөө хубийн ажал хараад ябадагшье хүнүүд, нийтин ажалда саг соогоо гарадаг болоо гэдэн мэдээсэл колхозноо абтаад байна.

С. Григорьева.

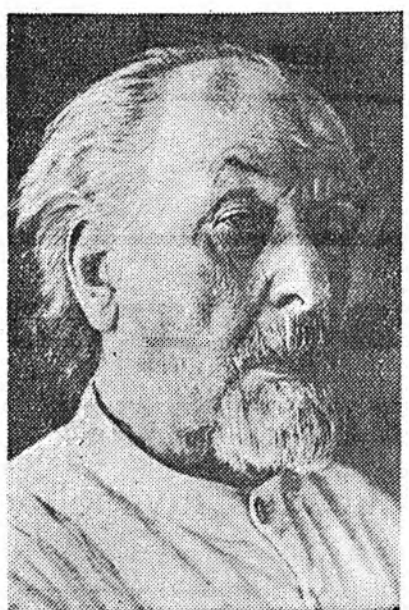
Горсоведэй сесси дээрэ

Ажалшадый депутатуудай Городок городской Советэй сесси боложо, олонитэдэ харша этгээдүүдтэй тэмсэлдэ шангалдаха тухай хуулиин проектые зүбшэн хэлсэлд, найшаан дэмжэ. Сессидэ 45 хүн хабаадаба. Найшаалтай хуули гарахань,—гэжэ милицийн начальник нүхэр Богачев мэдүүлэ. Манай город соо хаанашье ажалладаггүй зарим хүнүүд бии. Тийн гэдэй эндхи пред-прятинуудтай хүдэлмэришэд дуталдаг байха юм. Горсоведэй гүйсэдхэхэ комитет, поселково Советүүд тэдэ хүнүүдье хүдэлмэридэ оруулха хэмжээ абаха ёһотой,—гэжэ тэдэ тэмдэглэбэ.

Шэнэ хуулиин проектые гараһан-тай дашарамдуулан партийна организацинуудай үмэнэ табигданан зорилгонууд тухай КПСС-эй горкомой секретарь нүхэр Звержевч хэлэхэдэ, партийна организаци-нууд агитаторнуудаар, эдэхитэдэ дээр дамжуулан, шэнэ хуулиин проектые городой хүн бүхэндэ ойл-гуулха ёһотойбди гэдэ.

Хуулиин проект тушаа өөһд-дэньгөө округуудта ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулхынь, олонитэдэ ашатай ажал хэхэнээ зориута зай-садаг хүнүүдье элнрүүлхынь де-путатуудта дуралдаха гэдэн шийд-хэбэри баталан абада.

К. Э. Циолковскийн түрэнхөөр 100 жэлэй ой гүйсэбэ

КАЛУГА. Реактивна хүдэлөөн тухай эрдэм ухаае байгуулан шэнжэлһэн К. Э. Циолковскийн оролой эртэ урдын город Калугада олон жэлдэ ажа-хууһан, ажаллаһан юм.

К. Э. Циолковскийн түрэнхөөр 100 жэлэй оёе манай ороной бүхы ажалшад тэмдэглэ-жэ байна.

Калугын областин пред-приятинуудта, колхозуудта, эмхи зургаануудта, клубуудта, хургуулинуудта элитэ ехэ эрдэмтэ тухай лекцинууд унша-дана, вечернууд эмхидхэгдэнэ. Циолковскийн мэдэхэ байһан хүнүүд тэрэн тухай ажалшад-та хөөржэ үгэнэ. Хаа хаана-гүй ном, зурагуудай выставкэ нээгдэнхэй. «Аяар холын дэл-хэйнүүдтэ аяншалга» гэдэн нэгэ выставкэ элдэб планетэ-нүүдэй хоорондо харилсаа байгуулха тухай хөөрөнэ.

Циолковскийн 100 жэлэй ойтой дашарамдуулан «Нара дээрэ» гэжэ тэрэнэй научно-фантастическа повесть, эрдэм-тэ тухай дурасхаалнуудай суг-луулбари, эрдэмтын ажабай-далтай холбоотой олон газар-нуудые харуулан зурагуудые Калугын областной хэблэл то-лилоо, Циолковскийн ажахуу-һан Калугын нэгэ үйлсэнь Циолковскийн нэрээр нэрлэг-дэнхэй. Мүн тэрэнэй багшаар хүдэлһэн хургуули, тэрэшлэн тэрэнэй хүүрэй байдаг, горо-дой газар тээхи парк нэрээ-рынэ нэрлэгдэнхэй.

Агууехэ эрдэмтын түрэнхөөр 100 жэлэй оёе тэмдэглэхээ эрдэмтэд, мүн реактивна тех-никые, астронавтикые шэнжэл-дэг конструкторнууд Калугада сугларжа байна. Тэдэнэр ажалшад урда научна элид-хэлнүүдье хэхэ, баяр ёһололой суглаануудта хабаадалсаха, эб найрамдалай сквер соо К. Э. Циолковскийн памятни-гай хуури табилсаха юм.

Һунгалтада зориулжа, Аденауэр худал хуурмаг үгэ тараана

ТАСС-эй мэдээсэл

«Франкфуртер неие прессе» болон «Франкфуртер Рундшау» гэжэ Баруун Германиян газетнууд Аденауэрэй тухиралгаар Һунгалтада зориулжа зохёогдоһон хуурмаг бэшэг сентябрийн 13-да толилоо. Энэ бэшэгын «1957 оной февралын 6-да туһамарша гүрэнүүдэйнгэ КП-гэй Центральна Комитетэй үмэнэ партийна секретарь Хрущевей Москвад хэлэһэн үгын протокол» гэдэн гаршагтай.

«Коммунистическэ аюул улам ехээр дэлгэрхэн» гэжэ тэрэ бэшэг соогоо Аденауэрэй туһамаршад Баруун Германиян Һунгалтадые хул-хуулха, айлгаха гэжэ оролдоно. «Баруун Германияда айкабтар ехэ түүхэй эд, мүн хүгжэнги промыш-ленностиин бин дээрэнь Баруун Германия руу нэбтэрен орохомай» гэжэ Н. С. Хрушев мэдүүлэ гэдэн худал хуурмаг үгэ тэдэнэр тараана.

Һунгалтада зориулжа, Аденауэрэй туһамаршадый зохёоһон энэ худал хуурмаг бэшэг хадаа Баруун Германияне сэрэг дайнай газар бол-гохогүйн түлөө, атомна дай тэндэ үйлдүүлхэгүйн түлөө, НАТО-гэй гэ-шүүн болгуулхагүйн түлөө тэмсэжэ байһан партинуудта эсэргүү шэг-лүүлэгдэнхэй.

Һунгалтын болохын урда тээхэнэ энэ хуурмаг бэшэгэ толилходо-най, тэрэниие саг соонь хэншье эли-

рүүлжэ үрднхэгүй гэжэ Аденауэр туһамаршад бодоһон байгаа. Гэ-шье, энэ хуурмаг бэшэгын айка-тар бүдүүлг удхатайгаар, дан му-гаар бэшэгдэһэн дээрэнь мэхэ-орохые зориута хүсэлэн хүнүүдэ бэшэ хэнишье мэхэлжэ шада-гүй байна.

Советскэ Союз хадаа багаш-ехэсье гүрэнүүдэй эрхэ сүлжэ-бээ даанхай байдалынь хүндэл-тинмэһээ бусад оронуудай до-дын хэрэгүүдтэ оролсоогүй, оро-логгүйсье байна. Мүнөө Германия Федеративна Республикада боло-байгаа Һунгалтын урдахн тэмсэ-Советскэ Союз мүн лэ оролсоогүй.

Тийн Советскэ гүрэнэй нимэ-литика ябуулжа байхадань, бин-нэр Советскэ Союзые үзэлэй му-хайгаар хардажа, тэрэнэй хүтэ-рилэгшэд хэлэбэ гээд, худал ху-маг үгэнүүдые тарааха арга боло-жотойбди гэжэ Аденауэрэй ту-һамаршад бодоходоо ехээр эндүү-рнэ.

Немец арадта ехэ аюултай, сэр-дайдна бэлдэхэхэ замаар Гер-мание хүтэлхын тулада, саашада-шье засаг барижа байхын тулада Гер-манида дайн сэрэгтэ бэлдэхэхэ-рэгье хүтэлбэрилэгшэд эшэхэ нир-гүй боложо, бүдүүлг муухайга-аашална гэжэ Баруун Германия-толилогдоһон энэ хуурмаг бэш-үшөө дахин харуулаа.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

Колхоздо универмаг нээгдэ

Таджикска ССР-эй Регарска районой Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо республика дотор эгзэн томо хүдөөгэй универмаг нээгдэбэ. Энэ универма-гай байшан 340 дүрбэлжэн метр талмай эзэлнэ. Универмаг соо эдэе хоол, эд бараа худалдаха таһагууд, мүн мы-лэ, духи гэхэ мэтэ жаа жуу юумэнүүдэй таһаг бии.

Нээгдэһэн түрүүшын үдэр-төө магазин 300 мянган түхэр-игитэй эд бараа худалдаа. Кол-хознигууд 3 «Москвич» авто-мобиль, олон велосипедуудые, мотоцикленуудые, радиопремь-нигуудые, оёдоллой машинану-удые, буд, оёдомол хубсана-гутал, мебель худалдажа аба-һан байна.

(ТАСС).

Гурба шахуу килограмм шэгнүүртэй алтан олдобо

Ороноймнай зүүн зүгтэ ал-та малгадаг Тихангоу гэжэ газарта 2942 грамм шэгнүүр-тэй, дээдэ зэргын шанартай сэбэр алтан олдоо. Хүдэлмэри. шэн И. Ф. Журбин тэрэниие олоо юм.

Приморьедо нимэ томо ал-тан үсөөхэн олдодог. Ехэнхи-дээ эндэхн алтан жэжэ эл-энтэй холисолдошоод, бага-

ханаар олдодог байна. Гэбэ-шье, мүнөө жэлдэ Приморьейн алташад ехэ олзотой байгаа. Жэлэй түрүүшын хахадта 50-наа 700 грамм хүртээр, мүн дээшнэ шэгнүүртэй 105 с-бэр алтан олдоһон байна. Июль нарада хүдэлмэришэн А. Ф. Калугин 804 грамм шэг-нүүртэй сэбэр алта олоо.

(ТАСС).

Советскэ ород уранзохёолшодой расказууд

Совет засагай 40 жэлэй ой-до зориулагданан, советскэ ород уранзохёолшодой 1917 онһоо хойшо 1957 он хүртэр бэшэһэн расказууд суглуу-лагдажа хэлбэгдэхэнэ. Элдэб олон уранзохёолшодой рас-казууд гурбан ном соо баг-таагдаха. В. Авдеев, В. Ажаев, И. Андронниковой, С. Антоновой, И. Армильскай,

И. Бабелин, П. Бажовой, В. Билий-Белоцерковский, А. Веселин, А. Гайдара, Ф. Гладковой, Б. Горбатовой, М. Горькийн, Д. Гранинэй, болон бусад зохёолшодой 40 расказ түрүүшын ном соо ороо.

Том бүхэн 70 мянган хэл-гээр хэлбэгдэхэ.

(ТАСС).

Арменидэ түмэрэй ехэ хэбтэшэ олдобо

Арменин Горисска райондо Арамазд гэжэ хадын бооридо магнитна железняй ехэ хэб-тэшэ олдоо. Эндэ 200 миллион-тоно түмэр бии гэжэ тухай-лагдана.

Эндэ олдоһон рудагай 35—40 процентнэ сэбэр түмэр бай-

на, Тинхэдэ энэ хэбтэшэ шос-сейһээ, мүн түмэр замһаа холо бэшэ юм. Гадна, руда газарай хурьһэн дээрэ шахуу хэбтэшэ. Тиймэһээ тэндэһэнь магнитна абахада бэлэн.

(ТАСС).

Узбенин ССР. Сурхан-Дарьинска областин урда районуудта хүбэн түр-илэн хурялгажа ажилбэ.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ширабадска районой Сталиний нэрэмжэтэ колхоздо хү-хурялгажа байна. ТАСС-эй фотохроникэ

М. Гончиков.

НҮ, МЯХА, ТОҮОНОЙ хүн бүхэндэ хүртэсын талаар мерикые ойрын жэлнүүдтэ хүсэхын түлөө улам эршэмтэйгээр ажаллаа. Абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэе!

Хони үрэжүүлгээс сентябрийн 20 болотор дүүргэхэмнай

НҮ, тоһо, мяханай хүн бүхэндэ хониды талаар США-е ойрын үржүүлгэ хүсэх тухай партинь үржүүлгэ болото хэрэг дээрнэ. Тусхайн тулада манай совхоз тусхайн хэмжээ-ябуулгануу хараалдан, шэнэ уялгануудыг хонидыг хонидоо түрүү, истребительна аргаар үржүүлж, хонидыг хайжаруулха, ашаг хонидыг дээшлүүлхэ хэрэгтэ горь. Анхрал табигдана. Искусств үржүүлгын, үбэл эртэ хурь-малын үлүү хайн байнаниен хонидоо ажал дээрэ мэдэр байна. Дүршэлтэй хонидоо Бальжнева (хоёрдох ферма) хонидоо бүхн хонидоо искусстван аргаар үржүүлж, үбэл эртэ хонидыг 100 хурьга аба-тобир тарганаар, хоролтогүй-үнжээгээ. Хамтадаа 15200 эх хонидыг. Тэднээ бултыен хонидыг аргаар үржүүлхэбди. Мүн 10200 хонид, тэрэ тоодо 2000-дэ декабрыда түрэхөөр үржүүлгээ.

Найланг уялга гэжэ хонишоднай мэдэрнэ. Бэлдэрэг хусануудаар ороондо орохо хониды олуулаад амьарын илгажа эдэлүүлдэг. Тингэжэ тэдэ хонидоо үлөөнэй табан часта нэгэ дахин үржүүлгээ, үдэртөө амьарын адуулна. Үдэрын 7-8 часай үедэ дахин хоёрдохё тэдэл хонидоо искусстванна аргаар үржүүлдэг. Ороонийн үедэ үдэртөө эхэ хонидто 100 грамм концентрат үгтэнэ. Үржүүлгэдэ гол түлэб алтайн меринос, элитнэ классай 10-аад килограмм нооһо үгэдэг, хайн шадлтай, тарган хусанууд хэрэглэгдэнэ. Эдэ хусануудтаа тус тустаны сүүдхэдэ 2 килограмм ногоо, 1,5 килограмм концентрат, овёс, даһа, нэгэ үндэгэ үгэжэ байнабди. Үлөөгүүр үржүүлгэ хэмсээрээ тэдэнэ бэлшээрлэ гаргажа, үдэртөө хайн, тунга ногоотой газарта адуулна. Совхозой зооветеринарна мэргэ-жэлтэд искусстванна үржүүлгын ябасын саг үрэлжэ шалгажа, отарануудаар хэдэн хоногоор байжа, техник-үржүүлгэдэ туһалдаг юм. Сентябрьн 20 болотор бүхы эхэ хонидоо үржүүлжэ дүүргэхэмнай. Эрхэ үбэл эхэ хонидой 20 отарадманай эртын хурьга абахан. Эхэ хонидой, хурьгадай байранууд хүсэд түхээрэгдэжэ байнхай. Д. Мункожапов, Сэлэнгын совхозой главна зоотехник.

Хоёр ондоо дүн

Ойрин аймагай «Улаан-Бургал» колхоз хониды ороондоо хүдэлмэри зүбөөр эмхидхэ-саг болзор соонь түсбөө дүүр-Гадна түсбөө галуур олон хо-орондоо оруулаа. Энэ хүдэлмэ-р үдэртэй хонидой отарын хо-нодо Б. Гармаса, Ц. Д. Замбала-емхидхээ. Тэдэнэр хабар эртэ бай-на хойшо хонидоо хайнаар байжа, тобир тарган болгоһон на. Мүн хониды искусстванна аргаар үржүүлдэг техникүүд хүдэл-мэри, Цыдымпилов гэгшэд адаа харюусалгатайгаар ханда-х колхозойнгоо правленийн табиг-түсбөө болзорһоон урид дүүр-Иигэжэ тус колхоз хонидоо

үбэл эртэ хурьгалуулха аргатай болонхой. Гэхэтэй хамта, манай Бургалтайн МТС-эй харьяата Лениней нэрэм-жэтэ колхоз хонидоо ороондо оруулха түсбөө хахадлаашгүй байнаар. Энэ колхоз зундаа хони-доо зүбөөр бэлшээжэ, таргалуулжа шаддаггүй. Энээнһээ боложо, хони-дын ороондо мууса ороно. Тэрэн дээрһээ энэ шухала хэрэг гэдэгэ татагдана ха юм. Хонидоо саг болзор соонь ороон-до оруулжа, эртын хурьгады олоор абахын түлөө Лениней нэрэмжэтэ колхозойхид дары хэмжээ абаха ёһотой. Д. Дамбаев.

Һү наалгаар түрүүлжэ, Улаан туг абаба

Игүст нара соо Кударын айма-«Путь к коммунизму» колхоз бүрһөө һү наалгаар түрүүл-партийн айкомой, аймгүй-той дамжуулгын Улаан туг-түрэлб. Энэ колхоз 8 нарын шала үсэсн бүрһөө 1504 кило-грамм һү наагаа. Хонидой түрүү наалишад Шумнова энэ үедэ үсэсн бүри-1951 килограмм, август нара-228, К. Бабарыкина—1743, ав-гарада 228, Т. Посохова—

1710, август нарада 219, В. Жуко-ва—1610, август нарада 189 ки-лограмм һү нааба. Аймаг дотор дэлгэрһэн социа-листическэ мурьсөөндэ оролсоходоо тус колхоз энэ жэлдэ үсэсн бүри-һөө 2000 килограмм һү нааха уял-га абаһан юм. Абаһан уялгануудаа нэрэтэй со-лотойгоор дүүргэхын түлөө колхоз-ой наалишад мүнөө абьяастайгаар ажаллажа байна. Д. Болхоев,

Гахайшан Агафья Иванова

Агафья Ксенофонтовна Ива-нова Хэжэнгын аймагай Лени-ней нэрэмжэтэ колхоздо хоёр жэлэй саада тээ хайн дураа-раа гахайшан болонхой юм. Малай ашаг шэмье бүри дээшлүүлжэ, һү, тоһо, илан-гаяа гадартай тарган гахайн мяха эхээр абадаг, гүрэндэ тушаалаг болохын тулада энэ колхозой малшад, гахайшад һүүлэй хэдхэн жэлэй турша-да горьтой оролдоого гаргажа байна. Нүхэр Иванова энэ шухала хэрэгтэ бэлүүлсэхэ-хын түлөө хүсэ шадалаа ган-нангүй, бүхы шадарын мэргэ-жэлээ гарган хүдэлдэг.

Һү, мяха, тоһонхой хүн бү-хэндэ хүртэсын талаар США-е ойрын жэлнүүдтэ хүсэхэ гэдэн зорилго малшадтай урда пар-тийнай табихадаһа, Агафья Ксенофонтовна тэрэниие ха-луунаар дэмжэлсэн, нигэжэ мэдүүлэ нэн—социалисти-ческэ орон дотор ажаллажа байһан хүнүүд ямаршье орбо хүндэ даабаринууды, ямар-шье эгсэ эрид дабаанууды га-талжа шадхаа дүүрэн арга-тай. Малай ашаг шэмье эрид дээшлүүлхэ талаар түрэл партиянаа табинан зорилгы хараалагдаһан болзортоһ дүүргэхэмнай лабтай.

Энэ хэлэһэн үгээс нүхэр Иванова бэлүүлжэ байна. Сугтаа хүдэлдэг Елена Ива-новатайгаа хамта 17 томо эхэ гахай харадаг, мүн гүрэндэ тушаагдаха гахайнуудые ша-хадаг байха юм. Энэ жэлдэ томо эхэ гахай бүрһөө 12 пор-шоонхо абажа. 2 паратай боло-торын эрхим һайнаар тэнжээ-гэд, тэднине харууналха тус-хай хүнүүдтэ тушаажа үтөө һэн-Июнь нарада шахажа байһан 27 гахайгаа тус бүридэнэ 100 килограмм тухай болгоод, эр-хим тарган сэгнэлтэтэйгээр гүрэндэ тушаагаа юм. Мүнөө 20 толгой гахай шахажа байн-хай. Тэднээ лаб 100—120 ки-лограмм болгоод гүрэндэ ту-шаахань.

—Гахай гэшэ хэнэйшье мэд-дээр бэшэ малнуудта орхо-доо түргэн таргалдаг, томо бо-лодог амитан байна бшуу. Гансал зоотехническэ зааба-ринин ёһоор, оролдосотой бэр-хээр харууналаад, тэжээлтэй хайн хоол амтатой эдистэй-гээр буйлуулаад, саг сагтань эдюулжэ байбал, хэдхэн на-рын туршада таргалжа, минл бүлсүлдшадгай байна бшуу,— гэжэ Агафья Иванова энэб-хилэн байжа, налгай уриха-наар хөөрэдэг. Гахайгаа үлөөнэй 8 часта эдэлүүлдэг. Тинхэдэ гахай бүридэ хүсэд садааар талха уһантай зууража, машинны һү хоһоод үгэдэг. Үдэр, үдэш-лэн силос хэршэжэ, буйлуул-жа, крупа, ороһо, тарья холи-жо эдюулхэдэнь гахайнууд эхэ дуратай, эдистэй байдал. Мүн тусгаар түхээрэгдэһэн тэбш соо хуурайгаар ороһо тарья, крупа, һагшадана гэ-х мэтэе үдэртөө эдюулдэг.

Агафья Ксенофонтовна га-хайнуудтаа тус бүридэнэ нэ-рэ үгэнхэй, абарн зангыень һай-са мэдэжэ, ямар гахайда хай-шан гэжэ хандахаа, юундэ зариманайн бага юумэ эди-фыень, ямар хоолдо илангаяа дуратайһа һайса мэдэжэ. Хоёр гурба хондоо лэ гахай-нуудтаа бүлээн уһаар угаадаг, шёткоор бэвэнь үрижэ, кирэ богынэ халгадаг. Иигэжэ ажаллахадан гахайнуудын түргэн таргалдаг, дорюун, эди-хэ юумэндэ тусгаар дуратай байдаг. Игабарн үдэрэй боло-ходо уһа шалбааттай, үбнэ но-гоогоор элбэг, дэгнүүл ялхи-тай газарнуудаар ябуулжа бэлшээдэг. Байдаг байрынэ үдэр бүри хэдэн дахин сээр-лэдэг юм. Жэл бүри олон ажалта үдэр олжо, нэмэлтэ түлбэри аба-даг. Нёндондо 1200 ажалта үдэр олоод нэмэлтэ түлбэридэ 1 гахай, поршоонхо абаһан байха юм. Эрхэ жэлдэ гахайнуудаа хоёр дахин түрүүлжэ, тус бү-рһөөнэ 16—18 поршоонхо абахаар нүхэр Иванова ажал-лажа байнхай. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: А. К. Ивано-ва гахайгаа эдэлүүлжэ байна. Д. Чимитов.

Шүлэг бэшэхэ— харюусалгатай хэрэг

Шүлэг бэшэлгэ тон эхэ удха-шартай, харюусалгатай, хүндэтэй-шье ажал болоно. Энэ «хүдэлмэри-дэ» хайша хэрэгээр, бираггүйхэнөөр, хахад хүсээс үгэн хандаха гэшэ бурруу. Тээд эхилэн бэшэжэ байһан зарим залуу авторнууд шү-лэг бэшэлгын удхашанарые ойлгон-гүй, минн лэ тархи толгойнь үзэгтэ талаар холбоод, һүүл хормыснь баһал таамагшаар тэбхылгэхэдээ, тэрээнэ шүлэг гэжэ нэрлэдэгтэй муу байна. Тээд эдэ зон бэшэһэн шүлэгтэйгөө түлөө харюусалгатай гэжэ хананагүй, харин али нэгэн аргаар гэжэгэдэ толилогдоол наа бо-лоо гэжэ бодоно. Манай редакцида шүлэгүүдые эльгээжэ байдаг хү-нүүд олон. Тэднэй тоодо зарим шү-лэгүүдэ толилогһоны хүнүүд бии. Зарим бэшэгшэдтэ шүлэгүүдтэй дутуу дунданууд тухай захяа заһа-барн үгтэжэ байдаг. Элдэб шүлэг-гүүдтэй дутуу дунданууд тухай шэнжэлэл соо заагдан гэжэгэдэ то-лилогдодог юм. Зарим залуу нүхэд үгтэһэн захяа заабарине огто хэрэг-сээдэггүй байна. Тэднэй тоодо Мэлс Самбуев ба бусад ороно. Эдэ нүхэдтэ алдуу эндүүнь заажа, ха-руулжа үгэхэдэ, өөрынхээрээл бо-ложо байдаг. Энээн дээрһээ онсолон, үгтэн нүхэдтөө ойлгуулам-жын нэгэ жэшээ харуулаа. Түбхын түрүүн хэн гэшэб поэтнай? Юун гэшэб шүлэгтэй? Шүлэгтэй алая наадан, сүлөө сагтаа шалаа хуян-гаа гаргалга гэшэ гү? Үгы даа! Тинмэ шүлэг гэжэ нэгэтэшые бай-гаагүй! Александр Пушкинине, Вл. Маяковскийе, бусад агуухэ уран-зохёолшодые һанаад үзэгтэ. Тэдэ-нэр дуратайдаа, хэхэ юумэньгээ үгтэ минн шалаагаа гаргадаг бай-гаа гү? Үгы! Тэдэнэр арад зонийн-гоо, эхэ оронойнгоо алдар габьяае арьбадхажа, ариуун түүхэ соонь нэрлэгдэхэ ёһоор нэрлэгдэ! Тэ-дэнэй зохёолнууд арадай баялиг болонхой.

ев (Закамен), П. Дамбаев (Мухаршэбэр), Д. Дамбиев (Би-чур), М. Имененов, Вл. Шагдуров (Түнхэн), Д. Жигмитов (Кяхта), С. Бальдилов (Улан-Удэ), Д. Шы-ремпиллов (Зэдэ), А. Аюржанаев (Хэжэнгэ), А. Бадамаев (педисти-тут) болон бусад шүлэгүүдые шэнжэлэн хаража үзэхэдэ нимэ байна. Нэгэдэхээр, зохёолгын та-лаар, хоёрдохёор удхынгаа талаар тааралдажа боломоор, тээд эгээн шухала асуудал — юунэй түлөө бэшэгдэб, хэндэ хэрэгтэйб гэдэн асуудал харюугүй үлэшэнэ.

Жэшэнь, Д. Дамбаев 56 мүр соо городһоо ерэнэн хубүүниие муу-шалха нэгэжэгтэйгээр бэшэнэ. Энэ хүнэй хаанаһаа ерэнэн, юу хэжэ байһан тухайнь хуу дурдаад, хэлэ-жэл, хэлэжэл байна. Тинн автор-най номогүй буугаар шабхадажа, шабхадажа, юушые тудангүй үлэ-шэнэ. Тээд энээнээ өөрөө ойлгоно-гүй. Дурдаад үзэбэл нимэ:

Алтан шүдээ ялалзуулан энебхилэн Аалиханаар шэбэнэнэ Нормомын шэхэндэ Тарган гараа зүрхэндөө няан Тэршээхэн Нормомодо дуулан хэлэбэ. Энэ, эсэгэ, эгшэ дүүгүй Энэхэн байгаа минни бэе Хамаһаа илдам Нормомо — ургы Хуурсагта орогтооо шинин лэ-э-эй...

Нүхэр Дамбаевай юун тухай хэ-лэһе ойлгохонь бэрхэтэй. Үгүнүү-дые минн лэ шүдэрлэжэр-хихэдэ нимэ болоно бшуу. Тэршээхэн Нормомо, Нормомо— ургы гэнэ. Тэршээхэн туг-гал һаа ойлгосотой, тээд яахада Нормомонь, лирическэ геройн ина-гынь аад, тугалай маягтай болоо юм? Яахадаа хабар ургаад дары хагардаг ургы Нормомондонь адли бэ? Энэнь эхэл муу. Иимэ хэ-рэг хэзээшье, хэндэшые һайшаагд-хагүй! Шүлэг гэшэ сохом юун гэ-шэб гэжэ нүхэр Дамбаев хүсэд ойлгоногүй гэшэ ха.

Редакцида ерэнэн зарим шүлэ-гүүд удха багатай, тулоур мохоо, үгэ хэлээрээ үгтэйтэй байдаг байна. Сэдхэл зүрхэнэй сэгсэгтэ дайдын сээр нэбшэнэй гү, али уур суха-лай унгар мананай түхэлтэй байха ёһотой ха юм, манай шүлэгүүд. «Тиннэ, иннэ», «хабар ерээд ошобо» гэдэн зүйлнүүдээр бидэ хүнине мүнөө һонирхуулхаа болёобди. Муу шанартай юумэ бэшээд, ажал хэ-нэбди гэжэ ябахада хүшэр байна.

Һайн шанартай, харуул хайхан, һонин зохёолнуудые шадхаа соогоо шангаар оролдожо бэшэе. С. Ангабаев.

Тинн хараад үзэе. Манай гүрэн бусадһаа бүри хүсэтэй, бүри һай-хан, бүри алдартай гүрэн болонхой. Энэ һайхан орон соо хүн боложо, һургаал үзэжэ, жаргал элдэжэ байһан халда даһан ажалаа анха-рал эхэтэйгээр, абьяастайгаар хэ-жэ, амжалта туйлаха гэшэ манай нянгын уялга муу.

Редакцида ерэнэн шүлэгүүдые хуушан заншалаар энэ тэрэ гэжэ элдэб олон дутуу дундануудын тооложо оронгүй, харин онсо илгар-һан, олондо таарамжатай жэшээ дээрэ тогтоод, нэгэ хэды тобшолол хэе. Түбхын түрүүндэ зохёолгын тала, зохёолгонь ямар бэ, юунэй түлөө зохёолгонь зохёол бэ, ямар үндэлэ баримта, үгэ, зугаа дээрэ тогтоогдоһон зохёол бэ, хэндэ хэрэгтэйб, хэрэгтэй һаа яаха-даа хэрэгтэйб?— гэдэн асуудал-нууд гараадина! С. Тарба-

Бултадаа радиотой болохонь Хэлхээ холбооной Торинин аймаг-тахи конторо колхозуудые радиотой болгохын тула эхэ хүдэлмэри хэжэ байна. Тингэжэ энэ жэлдэ бүхы колхозууд, һуурин газарнуудаа бул-тыен шахуу радиотой болгохонь. «Улаан Бургалтай» колхозой Дээдэ, Доодо Бургалтай тосхонуу-

дай 170 гэртэ радио оруулагддаг. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз шэнэ радиоузэлтай болоод, 200 точ-кодо радио дугарна. Мүн «Заветы Ильича» колхозой центр — Обор-нютагта радио бии болгогдонхой. Саашадаа Капчеранга, Хуушан, Үхэр Шулун, Подхолдоочо, Гыден һууринууд радиотой болгогдохо.

ХИТАДАЙ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКАДА

Радиоаппаратурын томо завод Пекина барижа дүүргэгдэб. Энэ заводто бээл тэнэ, һүүлэй техникэ хэрэглэгдэб. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: заводой цехүүдэй нэгэндэнэ түхээрлэгэ тодхогдожо байна. ТАСС-эй фотохронико.

Журнал, газетэнүүд улам олоор гарана

Энэ оной дүрбэдэх квар-тала 10 шахуу шэнэ журнал Хитада хэблэгдэдэг болохонь гэжэ «Жэньминжибао» газе-тэ хаяхал мэдээсэбэ. «Үндэлэ яһатанай нэгэдэл», «Наука, техникын йонинууд», «Дэлхэйн нахка», «Финансово-экономиче-ская асуудалууд», «Олонийн искусство» болон бусад

научна, экономическа ба ли-тературно-уранһайханай жур-налнууд гарадаг болохо юм. Урдань өөрынгөө хэблэлэй орган үгы байһан шахуу Хи-тадай бага яһатан мүнөө үедэ 34 журналтай болонхой гэжэ газетэ онсолон тэмдэглэ-нэ. (ТАСС).

Хитадай баруун хойто хубийн нүүрһэнэй баялиг

Хитадай сүлөөлэгдэхэ үедэ Шэньси болон Ганьсу провин-цинуудта оройдоол 9 багахан шахта бии байжа, тэндэһэнь жэлэй туршада оройдоол 160 мянга шахуу тонно нүүрһэн малтан абтадаг байһан юм.

Түрүүшын табанжэлэй үедэ ашагта малтамал бэлдэрэгшэд Шэньси, Ганьсу, Цинхай про-винцинуудай уужам дэлгэр-лайдые шэнжэлээд, Хуанхэ мүнэнэй эгээл эхэ һалаа боло-хо Вэйхэ голтой эрьдэ нүүр-һэнэй эхэ хэбтэшэ олобо. Эн-дэ 50 миллиард тонно нүүр-һэн хэбтэнэ гэжэ тухайлагда-на. Жэлэй туршада тус бүри-дөө 1200 мянган тонно нүүрһэ малтан абаха шадлтай мүн-өө үеын 12 шэнэ шахта бари-ха газарнууд хараалагдаа. Энэ жэлэй эсэс багаар Вэйхэ

мүнэнэй эрьдэ нэгэ томо шах-та баригдажа бэлэн болохонь. Энэ шахтын проект табилгада Советскэ Союз туһалаа юм.

Ганьсу провинцида Шань-дажэ гэжэ нутагта мүн лэ хаяхан нүүрһэн олдожо, тэн-дэн гурбан шахта баригдажа байна. Эдэ шахтануудта бүхы шахуу ажал хүдэлмэринь ма-шинаар хэгдэхэ.

Хэрбэ 1952 ондо Хитадай баруун хойто хубидахи шах-танууд жэлэй туршада орой-доол 480 мянган тонно нүүрһэ үгэдэг байгаа һаа, 1956 ондо тэдэнэр 1200 мянган тонно хү-рэтэр нүүрһэ үгэдэг болобо. Мүнөө жэлдэ эдэ шахтанууд 1500 мянганһаа доошо бэшэ тонно нүүрһэ үгэхээс байна. (ТАСС).

Бага яһатанай бэшэгэй хэлэн

КНР-эй Наукануудай ака-деми бага яһатануудаа өөһ-дын бэшэгтэй болгохын тула-да эхэ хүдэлмэри үнгэргэе. Юньнан гэжэ провинцида нүүлэй туршада найман бага яһатан — тай, цзинпо, лису,

кава, наси, мяо, лаху болон хан гэжэ яһатан нүүлэй тур-шада өөһэдн шэнэ бэшэгтэй болобо гэжэ «Жэньминжи-бао» газетэ хаяхан мэдээсэ. (ТАСС).

Пекинай студентнэр, хүдэлмэришэд болон албахагшад городоо болбо-сон тухзатэй болгохын тулада сүлөө сагтаа һайн дураараа хүдэлмэрилнэ. ТАСС-эй фотохронико.

Металлургическа промышленноостин хүгжэлтэ

Ороной элдэб нутагуудта дунда, багахан зэргын 18 металлургическа завод бариха тухай проектые КНР-эй метал-лургическа промышленноостин министрество хаяхан баталаа. Металлургическа промышлен. Ностин шэнэ предпритиянууд Хэбэй, Шаньдун, Шаньси,

Цзянси, Цзянсу, Хубэй, Гуан-си, Сычуань болон бусад про-винцинуудта баригдаха байна. Эдэ заводуудай бүтэхэдэ жэ-лэй туршада 2,5 миллион тон-но эхэ шэрэм, 1,7 миллион тонно эхэ булад абтадаг боло-хо юм. (ТАСС).

Улаан-Удэ

АДЕНАУЭР ХЭНЭЙ АША ТУҮНН ТҮЛӨӨ ОРОЛДОНО?

Сентябрин 14-д Баруун Германи парламентта (бундестагта) болохон хунгалта дэлхэйн олонийн анхарал эхээр татана. Энэнь ойлогсотой. Юуб гэхэд, энэ хунгалтын үр дүн Европодохи уласхоорондын харилсааны хүгжэлтэд эх нүлөө үзүүлж байна бишуу.

Мүнөө Баруун Германиин засаг барижа байһан канцлер Аденауэр түрүүтэй християнско-демократическа союз немцк арайдай аша туһада харша, бүгэдэнийн эб найрамдалда харша политика ябуулна. Християнско-демократическа союз хадаа Баруун Германиин томо томо монополинуудай табиган парти юм. Баруун Германиин засагаархид Германиин нэгдүүлх, буу зэбсэг хураха хэрэгт наад хэнэ, уласхоорондын байдалыс түгшүүлэлтэй шанта болгохо, ФРГ-е буу зэбсэгээр, атомна бомбоор зэбсэгжүүлх, СССР-тэй болон бусад хүршэ ороонуудтаа харилсаа муутай болохо гэһэн политика ябуулна гэжэ сентябрин 7-до ФРГ-гэй правительствода эльзэгдэһэн Советскэ правительствын ното соо, мүн СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкин сентябрин 10-да пресс-конференци дээр хэһэн мэдүүлжэ соо хэлэгдэһэн байна.

Эб найрамдалда аюултай нимэ политика ябуулдаг Аденауэрэй правительств хэний аша туһын түлөө оролдон гэжэ?

Аденауэрэй правительствода, мүн парламентда орогшодой олонхын Баруун Германиин, тэршэлэн Америкын томо монополинуудай, банкирнуудай мэдэл доро алба хэлэг байна. Аденауэр өөрөө урдань немцк банкын болон Рурай метал-лургическа концернуудай нэгэнгүй гэшүүн байһан юм. Мүнөө тэрэний хубуун энэ тушаалда орохтой. Аденауэрэй советнигын ба бундестагтай депутат Пфердменгес гэжэ томо банкир юм. Баруун Германиин 25 промышленна предприятиянуудай, концернуудтай тэршэлэн «Интернейшнл траст корпорейшн» гэжэ Америкын концернтэй Пфердменгес холбоо барисаатай. Боннын правительствын 17 министрүүдэй 6-нын Баруун Германиин, США-гэй банкирнуудтай, мүн монополинуудтай нягта холбоотой.

Аденауэрэй засаг барижа байха үедэ Баруун Германиин концернууд 100 миллиард гаран марка ол-

зо доход оруулаа. 1958 ондо Аденауэрэй правительство сэрэгэй концернуудтэ 14 миллиард марка гаргашалхаар харааланхай.

Аденауэр хадаа гансал Баруун Германиин монополинуудай табиган хүн бэшэ, тэрэ мүн США-гэй империалистуудай аша туһын түлөө оролдон. Аденауэр Баруун Германиин НАТО-гэй туршалгын талмай болгоо, США-гэй мэдэлдэ Федеративна Республикын олон хүнүүдэ, эхэ зөөри үгэһэн байна.

Аденауэрэй парти ямар аргаар хунгалтада илаха хүсэлтэйб?

Хунгалтада илаха зорилгоор ФРГ-гэй засагаархид хүнине мэхэлхэ, эдилгэ үгэхэ, баалаха хүсэтэ апарат байгуулаа, арад зондо харша хунгуулин хуули зохиожо, хүсэндэ оруулаа, немцк ажалшалай аша туһын түлөө эрид шууд оролдодог компартине хорёо. Мүн католическа церковь Аденауэртэ эхэ туһа хүргэнэ. Энэ церковь хүн зонин, илангаяа эхэнэрнүүдэ Аденауэрэй партиин түлөө дуугаа үгэхэнь урйална. Үнгрэһэн хунгалтада Аденауэрэй түлөө дуугаа үгэһэн бүхы хунгалтада гурбанайн хоёр хуби шахуу эхэнэрнүүд байһан юм.

Аденауэрэй партида эсэргүүсэн Германиин социал-демократическа парти хунгалтада илахын түлөө тэмсэдэг юм. Энэ партиин түлөө дуугаа үгэхэ гэжэ мүнөө нювса болон Германиин коммунистическа парти арад зонине урйалһан байна. Немцк худэлмэришдэй олонхын социал-демократическа партине дэмжэнэ.

Орон дотор хатуу шэрүүн жарамыс тогтоолохоогүйн түлөө, атомна буу зэбсэгтэ, бүгэдэнийн сэрэгэй уулгада эсэргүүсэн, Европа дотор бүгэдөөрөө аюулгүй байдал сахихын түлөө СДПГ-тэмсэнэ.

Ямаршье партиин хунгалта дээрэ илаа наань, —илгалдгүй — немцк арад ороноо нэгдүүлхын, амгалан тайбан политика ябуулдаг демократическа гүрэн болгохын түлөө тэмсэлэ үргэлжэлүүлхэ байһанин дэмжэггүй.

СИРИДЭ ЭСЭРГҮҮ ИМПЕРИАЛИСТУУДАЙ ҮГЭСЭЛГЫЕ БУРУУГУУЛХА!

США болон тэдэнэй туһамаршад Дүтин, Дунда зүүн зүгэй ороноудай дотоодын хэрэгүүдтэ бүдүүлгээр оролсоно, Илангаяа Сири тушаа США-гэй империалистууд аюултай түсэб зохиёгоо.

США-гэй президент наяхан амаралтаа дүүргэнгүйгөөр ажалдаа гаража, Даллестай бага зэргэ зүбшөөд, Сирие эхээр занан мэдүүлгэ хэһэн байна. Мүнөө США Америкын буу зэбсэгтэ Сирийн хүршэ ороноудта самолёдоор абаашана. Турци Сирийн хилэ дээрэ сэрэгтэ гулдихажа байна. Дундада далайн зүүн хубида НАТО-до хабаатай гүрэнүүд сэрэгтэй нургуули хэхэнэ. Тэрэндэ Америкын 80 корабль хабаадаха. Америкын хэблэл Сиридэ эсэргүү галзуу номнол үдэр бүри ябуулна.

Географическа талаар аймшагтай найн байдалтай дээрэһэнэ америкынхид Сиридэ эхээр ханаархаа. Ушарын Турцие Египеттэй холбодог, Ирание, Ирагые Дундада далайтай холбодог түмэр зам, мүн автомобильнуудай харгы Сири дээр гүрр гарадаг байна. Ирагай нефть Сирийн Баниас порт хүртээр соргоор дамжуулагдана. «Сири дээр гүрр гарадаг соргоор Дунда зүүн зүгэй бүхы нефтийн гурбанайн нэгэ хуби эльзэгдэнэ» гэжэ «Нью-Йорк Таймс» газетэ бэшэһэн байна.

Америкын дипломадт байдал болон тагнуулшад Гарисон, Стоун гэжшэд Сиридэ мүнөө байһан засагыс унагажа, Шишекли болон гадаадын бусад тагнуулшадтай гарт асэг үгэхын зорилгоор үнгрэгшэ нарада үгэсэлгэ хэһэн байгаа. Энэниинэ Сирийн правительств саг соонь элэрүүлжэ, усадхалһан байна. Америкын тагнуул Иорданида үгэсэлгэ хэжэ илаад, хүнжэж байһанаа, Сиридэ буруу хүрхэдэ эхээр дураа гутаба.

Мүн Сирийн правительств наяхан Советскэ Союзтай экономическа барисаатай болохо тухай хэлсээ хэжэ. Энэ хэлсэний ёһоор, Сирийн бээс даанхай байдал улам бэхжэхэ байна. Тиммэнэнь империалистууд бүри эхээр гааралдана. Советскэ Союз Сиридэ «коммунизм тогтоохоо» байна гэжэ империалистуудай хэблэлэйхид хашхаралдана.

Гэбшье, океанай саанахи империалистуудай ябуулгаһаань Сирийн болон бусад араб ороноудай арадууд айнагүй. Тэдэнэр эрхэ сүлөөгөө, бээс даанхай байдалаа хамгаалан, эрхлэгээр тэмсэхээр эрид шийдэнхэй. «Эб найрамдалда дураатай бүхы дэлхэйн арадууд мание дэмжэхэ гэжэ тэдэнэр найдаана» гэжэ Египеттэй «Аль-Гумхурия» газетэ бэшэнэ.

А. Шатилов.

Оманай арад зон тэмсэлэ үргэлжэлүүлхээр

БЕЙРУТ, сентябрин 14. (ТАСС). Английн ээбсэгтэ хүсэнуудэй үйлдэһэн гэмтэ хэрэгтэ мурдэжэ үзэхын тулада уласхоорондын комисси Оман эльгэхэ тухай уласхоорондын тусхай организацинуудай үмэн асуудал табиыхынь Каирта байдаг Оманай түлөөлэгшэдэ Оманай имам даалгаа.

Оманай арад зон тэмсэлэ үргэлжэлүүлхээр зандаа гэжэ мэдэсэгдэнэ. Гансал хүүлшын тулалдаанда оманайхид Английн 9 офицерые плендэ абаһан, мүн дайсадай олон солдадыс алаһан байна. Гадна Оманай хүн зон хэдэн броневики болон Английн танкынь буляжа абаа. Илангаяа ороной хадгал нютагуудта үсэд шанта тэмсэл болоно гэжэ мэдэсэгдэнэ.

Америкын тагнуулай самолёт Египеттэй газар дээрүүр нийдэбэ

КАИР, сентябрин 14. (ТАСС). Америкын самолёт тагнуул хэхэ зорилгоор Египеттэй газар дээрүүр нийдэжэ гараба гэжэ «Аль-Ахрам» газетэ мэдэсэгбэ. Сентябрь 12-тс Каирай дэргэдэхи сэрэгтэй, хорюултэй газар дээрүүр Америкын дүрбэн мотортой самолёт нийдэжэ гараһан байна. Хорюултай газарта самолётнай ороод ябана гэһэн үгэһэн самолётто радиогоор дамжуулагдаа. Гэбшье, жоолошонь эдэ үгэһүүдэ тоонгүйгөөр, тагнуул хэхын тулада хорюултай газар дээрүүр хэдэн дахин тойрожо, доохоонуур нийдэһэн байна.

Тинхэдэнь Египеттэй сэрэгшэд самолётдыс доошолуулжа, Каирай аэродром дээрэ нүүхынь баадхаба. Америкын хэдэн офицернууд тэдэнь дунда 2 подполковник, майор болон 2 капитан, сэрэгтэй бэшэ 7 хүн самолёт соо нугаа. Египеттэй загсаархид фотоаппаратынь, мүн пленкынь хурагаад, тусхай мурдэлгэ хэһэнхэйтэ нүүлээр Египеттэ гаража ошохынь Америкын самолётто үлөөлэрын зүбшөөбэ.

Тэд Америкын самолёттой агаарта дэгдэжэ үрхэдэггүй ябатарын, Египеттэй засагаархидай зүбшөөлгүйгөөр Английн 2 мотортой сэрэгтэй самолёт аэродром дээрэ нүүшаба. Энэ самолёт соо Английн 2 офицер ябаһан байна. Ямар ушарһаа эндэ буугааб гэжэ элэрүүлэгдэһэнхэй Английн самолётдыс аэродромтоо табихагүй гэжэ шийдхэгдэ.

Австралида Английн атомна буу зэбсэг туршагдаба

ЛОНДОН, сентябрин 14. (ТАСС). Австралида Маралинг гэжэ туршалгын полигон дээрэ сентябрин 14-дэ Английн атомна буу зэбсэг туршагдаба гэжэ Рейтер агентство мэдэсэбэ.

нилээд дүршэлтэй болоһон байна. Тингэжэ ВЛКСМ-эй Центральна Комитеттэй хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаа нэн. Энэ хабар Кремльдэ болоһон культурно-гэгээрэлэй худэлмэрилэгшэдэй Бүхэсоюзна зүблөөндэ хабаадалсаа. Тэндэ ороной эрхын клубуудай түрүү дүр шалтэй танилсажа, мэдэһэн ойлогноноо өөрынгөө ажал дээрэ хэрэглэнэ.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой клуб аймаг соогоо түрүү клуб болонхой. Худэлмэрээ түсэбэй ёһоор, яһала хонирхолтойгоор ябуулдаг. Залуушуулай вечер, бохор хатар, олоной наадан, худээнхэй самодельностин концертнүүд эмхидхэгдэдэг. Кинофильмнүүдэ харалган, лекци уншалга саг сагтаа хэгдэдэг.

Клубай дэргэдэ лекторскэ группа байгуулагданхай. Тэрэндэнь колхозой интеллигенци: багшанар П. Очиров, Л. Миронов, Ц. Заятуев, И. Суворов, ветеринарна фельдшер А. Сергеев болон бусад оролсонхой. Тэдэнэр элбэ хонирхолтой лекци, хөөрлөөд үнгэргэдэг байна. Гадна эрхын комсомолшууднаа бүрдэлэн агитационной бригада клубай дэргэдэ байгуулагданхай. Тэдэнэр холын бригаданууд, гүүртэнүүд дээрүүр хөөрлөөд хэдэг, ном, газет, журнал уншадаг, колхознигуудай хонирхоһон асуудалуудыс, уласхоорондын байдалыс, орон доторхи хонинуудыс ойлгуулжа үгэдэг байха юм.

Эндэ гурбан мянга гаран номтой библиотекэ бии. Библиотекыс тойрон мүн лэ олон эдлэхитэн гулдиганхай. Илангаяа газетэ, журналнуудыс захижа ябадал үргэнээр эмхидхэгдэнэ. Тэндэхи бүхы колхознигууд «Хэжэнгын колхозник» газетэ абадаг. Мүн наяд хэнгэ «Бурят-Монгол» газетэ абадаг.

Эндэ гурбан мянга гаран номтой библиотекэ бии. Библиотекыс тойрон мүн лэ олон эдлэхитэн гулдиганхай. Илангаяа газетэ, журналнуудыс захижа ябадал үргэнээр эмхидхэгдэнэ. Тэндэхи бүхы колхознигууд «Хэжэнгын колхозник» газетэ абадаг. Мүн наяд хэнгэ «Бурят-Монгол» газетэ абадаг.

Вьетнамай артистнар Улан-Удэдэ

Вьетнамай Демократическа Республикн ансамблин артистнар Монголой Арадай Республика ошохо замдаа ойро зуура Улан-Удэдэ зогсобо. Тэдэнэр залуушуулай болон студентнэрэй Бүхэдэлхэйн VI фестивалда хабаадалсаһанайнгаа удаа Ленинград, Багдари, Тбилиси, Новосибирск гороудуудар ябаһан байна.

Вьетнамай айлшад Улан-Удэдэ байха зуураа хизаар ороноо шэнжэлхэ республиканска музейд, мүн уранзурагуудай музейд орожо, тэндэ байһан зүйлнүүдэ, зурагуудыс эхэ хонирхон хараа. Уранзурагуудай музейн коллектив хүндэтэ айлшадтаа номуудыс, Вьетнамай уранзураашадай зурагууднаа буулгагдан открыткануудыс бэлгэлэб.

— Манай уулзалга Совет ба

Вьетнам арайды хоорондо хани барисаа улам бэхжүүлхэ хэрэгтэ эхэһэн нэмэри олохо байна. Бурят-Монголойгоо национальна культуу улам амжалтатайгаар хүгжэхэтайн хүсэһэн гэжэ ансамблин хүтэлбэрилэгшэ дуа мэдүүлбэ.

Удаань айлшад пионеридэй ордондо ошожо хүүгдэ уулзаа. «Прогресс» кинохотрта «Адуушанай дуун» гэжэ кино хараа. Түгэсхэлэй залга партинын гэгээрэ байшанда болоо. Тэндэ Вьетнамай ба манай артистнар концерт харуулаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Вьетнамай артистнар Улан-Удын үзүүдтэй уулзажа байна. Ф. Абрамовай фото. Ф. Балдаевай текст.

Найндэрэй хүндэлэлдэ

Агууехэ Октябрин 40 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр утгахын түлөө социалистическэ мурьсөөн «Забайкалск» комбинадайд предприятиянуудта үргэнээр дэлгэрэнхэй. Сентябрьин 10-най мэдээгээр, Черемуховска леспромнахотой худэлмэришэд 9 харынгаа түсэбэ бол-

зорхоон урид дүүргэжэ, ошонь барилгануудта 13 мянга бометр модо түсэбөө галууртэ. Мүн Курбын, Баргажанай, руун Тарбагатайн, Хандагын промхозууд 3-дахы кварталда эсб амжалтатайгаар дүүргэжэ. Н. Тюр

Шэнэ түхээрэлгэ

Республикымнай олзоборилгын артельнууд элбэ шэнэ түхээрэлгэ элбэгээр абажа байна. Улан-Удын «Кооптруд» артель 5 тоннын электрическэ балта абажа, дархалагын цех соогоо тодохо. Мүн «Красный путь» артель 16 тоннын пресс, түмэр хайшалха хайша, «Труда» артельдэ «Тула-2» маркын оёдолхой хоёр ма-

шина абтаа. Эдэнь юрын оёдол гадна, шата хадаха, уралан шатгын нүхэ гаргаха, хубсаахархай хадаха аргатай юм. Олзоборилгын артельнууд рюулагданхай нилээд олон түхээрэлгэ дүрбэлдэ кварталда абтахаар хараалагдаа. И. Ед

Сүүдэй залгаа

Улан-Удэ городой Октябрска районой гүйсэдкомой милиция талгай худэлмэрилэгшэ нүхэр Зайчэв гэшэ хулиган Л. М. Стольникове баряа. Стольников сэмбын фабрикын буджа соо ороод тэндэ байһан хүнүүдэ муухай үгэнүү-

дээр хараһан, телефон эбэ Лобыцын гэшые сохиһон байһан. Октябрска райгүйсэдкомой хуучастогай арадай сүүд хуу Л. М. Стольниковой гэмтэ хэр хаража үзөөд, 5 жэлээр сүмэ хадаха гэһэн шийдхэбэри гар

Хэжэнгын хонинууд

3. Эдир наһанай эршэ

Тэрэ юрз бусын суглаан орой хүн, бохор нааданай дүүрхэн хойно болоо нэн.

—Клубнай үшөөл уйтан байна даа...—гээд, нэгэ зулгы зантай, бүжэгшэ хатарша басаган ама хахаалаа бэлэй.

—Нээрээшье, —гээд хажуудань нэгэ хубуун ябууд дэмжээд орхибо.

—Суглаагаа нэгдэлхэн дээрэ тоолое. Хэлсэхэ зүйлтай нэгэн—шэнэ клуб бариха тухай...—гээжэ комсомольско организацини секретары Балдан-Доржи Буянтуев сонособо.

Мэтэр гэгэн бээрээ, Балдан-Доржи үннхөө хойно горьдожо ябаһан ханалаа дэлгэжэ, дурадхал оруулба.

—Өөһэднхөө хүсөөр, өөһэднхөө гараар шэнэ клуб,—клуб бэшэ, Культурын байһан,—бария. Өөһэдэ ойдо гаража, модо отолдохиди, өөһэдэ тэрэнэ хайхабиди, байшанайнгаа торхыс бодхоохобиди. Вилдэндэ тинхэ шадал бии...

Барандаа абаа хаташоо нэн. Зариманинь бэе бээс харалсан мэршэлэжэ, зариманинь Буянтуевай шарай шэртэн «нээрээ хэлэнэ гэжэ гү, айл наадажа тингэнэ гү» тэһэн тэмдэг оруулаа. Балдан-Доржи үлэ мэдээшг болоод, үргэлжэлүүлэжэ хэлэжэл байба:

—Бидэний дунда сагаан бээлээтэй, борон бээрэн хүнүүд угы ха юм, бултааран ажаллахабиди. Эдир залуугайнгаа ольһыс гаргажа, эхэ эсэгэ, эгэшэ аханарайнгаа сэлхэл байрлуулан, шэнэ клубтаа урижа сэнгүүлэхбиди. Мүнөө жэлдэ Агууехэ Октябрин алдарт 40 жэлэй ойе манай орон найндэрлэхээс бэлдэхэ-

жэ байна ха юм. Тэрэ эхэ үдэртэ бидэнэр шэнэ клубаа барижа, комсомольско бэлэг бэлдбэ!

Аяга сай дээрэ арба гурба хубилжа байдаг хүн бэшэ гэжэ, секретарингаа сэхэ сээрэ зангыс ааяандаа мэдэхэ болоһон комсомолшууд гансата томоотой боложо, дарья табилдан байба:

—Зүб хэлэнэш...

—Мүнөө хүртээр юундэ ханаандайнай ороогүй байгаа гэжэбэ?

—Клуб бэшэ, Культурын байшан... Эгээд зүб нэрлэбэш!

Зүгөөр хойшоо хаража, дэгдэ дуугарха хоёр—нэгэн хүн олодо нэн.

—Хай даа, хэр гэлдэхэ аабиди даа. Нүхэшье гартга барижа шалдахагүйшүүд манай дунда бии бишуу.

Гэрһээ байха, сарай нарабашье барижа шалдаха гүбиди? Хүнэйл наадан болоод халаха бэшэ гүбиди—гэлдэжэ, ороог зариман оог—хааг табилдажа оробо.

Тэд тэдэ зариманай гэмэр-гутаар гэлдэхэ, олоной шуулан энэлдэн соо хүсэд дуулданшегүй, харанхы булан худар шэнгичмоо нэн. Харин хонор шэхэтэ Балдан-Доржи тэрэ гэмэрлэдэнь анхаралдаа хашуулан абажа, саг дарьданы хариоу үгөөд орхибо:

—Амидын жаргал—үрмэ зөөхэй хсёр бэшэ, ажал эрдэм хоёр юм гэжэ, үбгэ эсэгэнэрнай хэлсэгшэ гүбэ. Нүхэ баряагүй наа, барихадамнай яаха юм, дархалаагүй наа, нурахадамнай юун хашар болооб. Хүнэй тоогоор нэгэ-нэгшые модо унагажа, хайгаа наанай, нилээн ошохол. Ааг-зааг гэлдэхэ байнгүйгөөр, эмхитэй эршэмтэйгээр ажаллаха хэрэгтэй!

—Зүб, зүб. Үгөөдэрлөө ойдо гарай!—гэлсэжэ гараа нэн.

...Тэрэ гэгэнхээ хойшо гурба—дүрбэн нара үнгэрбэ. Тейд энэхөөн саг соо яһала эхэ юмэн бүтээгдэ. Залуушуулай хүсөөр воскреснигүүдэ хэдэхэ, 837 километр барилгын хондобо модо отолоод, колхоз дээрээ асарһан байна.

Шэнэ клуб барихынгаа урда тээ хүсээс шалгажа, нүүлшын эхэ шалгалта хэһэн шэнги, тэндэхи залуушууд Буянтуевай хүтэлбэрээр таанса хэхэ талмай барихан байха юм.

Мүн тэндэхи долоон жэлэй нургуулин шабинан-комсомолшууд хамта 23 хүн мүнөө зундаа лагерна бригада эмхидхэлдэ, багша Ц. Заятуевай хүтэлбэрн доро колхоздоо туһалһан байна. Тэдэнэр 15 хоногой турша соо 800 дүрбэлхэн метр хэмжээтэй таряанай цементированнэ ток түхээрэ, 100 тонно силос дараха нүхэ малтаа.

Мүнөө сүлөөтэй сагтаа шэнэ клубайнгаа модо хайна. Уран дархашууд клубайнгаа нуурине табиюулаа. Тэрэниинэ хархад, айхабтар уужам, багтаасатай болохо байна. 300 хүний нууригтай байха юм ха.

—Энэ клубаа Агууехэ Октябрин алдарт найндэртэ заагагүй дүүргэжэ, найр наадажа шэнэ байшандаа хэхэ хүсэлтэйбиди!—гэжэ Балдан-Доржи эрид шийдэнгээр хэлэнэ. Тэд тэрэ түрүүшынхээ захатыс тэдэнэрэй бүтээжэ байһандань ажаг нэжэг түрэнгүг.

Балдан-Доржи Буянтуев Хэжэнгын аймагтай худөөтэй клубуудыс даагшадтай нэгэнэнь юм. Нэгэн хамта библиотекыс эрхилдэг. Энэ ажалда 1948 онһоо хойшо худэлдэг,

публикын министрнууд, демократическа партинуудай болон нитын организацинуудай түлөөлэгшэнэр, дипломатическа корпусой гэшүүд аэродром дээрэ делегацие утгаа.

Чжоу Эн-лай Антон Югов хоёр аэродром дээрэ үгэ хэлэһэн байна.